

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний
педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

До 300-річчя Г.С.Сковороди

Матеріали
XIX науково-методичної конференції
здобувачів вищої освіти
та молодих учених
«Наумовські читання»,
присвяченої року
математичної освіти
в Україні

Харків – 2022

УДК 378:001.891

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Пономарьова Н. О. – доктор пед. наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Андрієвська В. М. – доктор пед. наук, доцент, професор кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Водолаженко О.В. – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор пед. наук, професор, зав.кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Боярська-Хоменко А.В. – доктор пед. наук, доц., зав.кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Золотухіна С. Т. – доктор пед. наук, професор, професор кафедр освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Олефіренко Н. В. – доктор пед. наук, професор, зав.кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Масич В.В. – доктор пед. наук, доцент, зав. каф.фізики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Моторіна В. Г. – доктор пед. наук, професор, професор кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Бабак О. М. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди, голова наукового комітету фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Сусліченко К. С. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди, заступник голови наукового комітету фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(Протокол №8 від 16 лютого 2022 р.)

Наумовські читання : збірник тез доповідей XIX науково-методичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (м. Харків, 23-24 листопада 2021 року) / [укл.: Пономарьова Н. О., Андрієвська В. М., Водолаженко О.В.]. Харків, 2022. 335 с.

Збірник містить матеріали доповідей з проблем теорії та історії математичної освіти; інноваційних технологій в освітній практиці; фізики та робототехніки; освітніх, педагогічних наук. Збірник розрахований на наукових і практичних працівників у галузі освіти, докторантів, здобувачів вищої педагогічної освіти усіх рівнів.

©Харківський національний
педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, 2022

<i>канд. пед. наук, доцент Колгатіна Л. С., Дьяков С. І.</i> ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ГЕЙМІФІКОВАНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	189
<i>канд. пед. наук, доцент Колгатіна Л. С., Комаровський Б. М.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ РОБОТОТЕХНІКИ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ.....	192
<i>старший викладач Остапенко Л. П., Гритчин Д. В</i> ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ АНІМАЦІЇ	195
<i>старший викладач Остапенко Л. П., Калініченко Д. В.</i> ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ЗАСОБИ РОЗРОБКИ ВІЗУАЛЬНИХ НОВЕЛ.....	197
<i>старший викладач Остапенко Л. П., Малахов А. П., Брюховецький А. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ ГРАФІВ ДЛЯ АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ	199
<i>старший викладач Остапенко Л. П., Масюк Г. І.</i> ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ.....	202
<i>старший викладач Остапенко Л. П., Ковальова В. М., Черенкова Г. С.</i> ВЕБ-КВЕСТИ В СИСТЕМІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ІНФОРМАТИКИ.....	204
<i>доктор пед. наук, професор Пономарьова Н. О., Аркатова О. С.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ ШКОЛЯРІВ.....	206
<i>доктор пед. наук, професор Пономарьова Н. О., Бондаренко М. В., Дяченко М. В.</i> СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ З ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ	209

ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Анотація. Медіакомпетентність майбутнього вчителя загальноосвітньої школи розглянуто у трьох аспектах: індивідуальній (як показник готовності до здійснення медіаосвіти школярів), загально-професійній (пов'язаний з медіаграмотністю) та предметний (пов'язаний зі специфікою шкільної дисципліни).

Ключові слова. Медіаосвіта, медіакомпетентність, індивідуальна медіакомпетентність, загально-професійна медіакомпетентність, предметна медіакомпетентність.

Стрімкий розвиток сучасних технологій, залучення системи мас-медіа в освітній процес вимагає від сучасного педагога нових підходів, ставить завдання підготовки майбутніх, які мають необхідний рівень медіакомпетентності.

Необхідність дослідження й вирішення зазначеної проблеми, її актуальність зумовлені наявними суперечностями між:

- необхідність створення сучасного безпечного освітнього медіасередовища та неготовністю випускників педагогічних вишів до її здійснення (Казакова, 2019);

- необхідності інтеграції медіаосвітніх ідей в навчальний зміст предметів з урахуванням вікових особливостей розвитку й пізнавальних інтересів учнів, а відсутністю науково-методичного підґрунтя їх застосування в освітньому процесі;

- визнанням ролі вчителя в формуванні інфомедійної грамотності учнів та недостатньою підготовкою майбутніх вчителів до такої діяльності.

Будемо розуміти під медіакомпетентністю інтегровану характеристику особистості учителя, що ґрунтується на сукупності його мотивів, знань, умінь, цінностей і здатностей, які можуть забезпечити можливість формування інфомедійної грамотності учнів, зокрема користування сучасними медіатехнологіями, здійснення пошуку необхідної інформації для особистих та освітніх цілей, перевірка достовірності інформації, вміння створювати власні медіапродукти (Найдьонова, 2010).

Медіакомпетентність дає вчителю розуміння того, як медіатексти, які є частиною повсякденного життя, допомагають пізнавати навколишній світ та інформаційно-насичене оточуюче середовище, вплинути на рівень медіакультури учня. Розвиток у вчителя загальноосвітньої школи медіакомпетентності є результатом і показником розвитку

медіосвіти, медіакультури, медіаобізнаності та медіаграмотності (Казакова, 2019).

Розглянемо медіакомпетентність майбутнього вчителя закладу освіти в трьох аспектах: індивідуальній, загально-професійній та предметній.

Так, індивідуальна медіакомпетентність майбутнього вчителя є показником його готовності до здійснення медіаосвіти учнів. Індивідуальна медіакомпетентність пов'язана зі здатністю майбутнього вчителя отримувати, використовувати, аналізувати, розуміти й створювати медіапродукцію, а також здатністю проектувати освітній процес на засадах інтеграції медіа в зміст навчальної дисципліни чи застосування медіа як засобу навчання (Найдюнова, 2010). До складу індивідуальної медіакомпетентності вчителя входить широкий набір навичок, які дають змогу підвищити рівень обізнаності щодо інфомедійного простору, здійснювати критичний аналіз медіатекстів, творчо розв'язувати проблеми з застосуванням медіа, створювати нові медіатексти і спілкуватися (Наумук, 2015).

Загально-професійна педагогічна медіакомпетентність, на наш погляд, пов'язана з умінням пересуватися з учнями одними онлайн-траєкторіями, вмінням слідкувати за онлайн-репутацією учнів, володіти алгоритмами протистояння кібербулінгу, медіа-маніпуляціям, тобто вчитель має вміти навчити учня ефективно і безпечно перебувати у віртуальній реальності.

Предметна медіакомпетентність майбутнього вчителя пов'язана зі специфікою шкільної дисципліни і полягає в оволодінні знаннями про сучасні інформаційні системи, про мультимедійні й мережні освітні ресурси та уміннями їх використовувати під час вивчення певної дисципліни, розумітися в особливостях методичних підходів до викладання певної дисципліни в умовах інформатизації освіти (Шарко, 2018).

Отже, одним з важливих напрямів фахової підготовки майбутніх вчителів є формування в них медіакомпетентності, яка ґрунтується на спеціальних знаннях та вміннях щодо медіасередовища, вміння здійснювати комунікацію за допомогою медіасередовища, проектувати та створювати безпечне освітнє медіасередовище для учнів, здатності формувати в учнів основ інфомедійної грамотності. Медіакомпетентність майбутнього вчителя може бути сформована в процесі опанування як окремих курсів, так і через виконання інтеграційних завдань курсів загальної та професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Казакова О. Медіакомпетентність учителя як предмет наукового дослідження. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/15/part_2/17.pdf (дата звернення 02.11.2021 р.)

2. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навч.-метод. посібник / За ред. Л.А. Найдьонової, О.Т. Баришпольця. Київ: Міленіум, 2010. 440 с.

3. Наумук І. Розвиток медіакомпетентності майбутніх учителів інформатики, як необхідна умова до професійної діяльності. URL: <http://surl.li/avvyk> (дата звернення 02.11.2021 р.).

4. Шарко В.Д. Медіакомпетентність як складник методичної підготовки вчителя та її діагностування. Херсон, 2018. С. 42–58. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/1014> (дата звернення 02.11.2021 р.)

УДК 373.5.016:004

*старший викладач Остапенко Л. П.,
Ковальова В. М.,
Черенкова Г. С.*

ВЕБ-КВЕСТИ В СИСТЕМІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ІНФОРМАТИКИ

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Анотація. Веб-квести є однією з форм організації та проведення позакласної роботи з інформатики. Приклади різних видів веб-квестів розроблені в онлайн-середовищах для застосування в умовах змішаних та дистанційних форм навчання.

Ключові слова. Позакласна робота, веб-квест, онлайн-сервіси.

Позакласна робота є один з вагомих чинників формування особистості учня, його пізнавальної активності, зацікавленості та вмотивованості. Позакласною роботою з інформатики можна вважати цілеспрямовану освітню роботу зі школярами, що спрямована на гармонійний розвиток дітей, задоволення їх інтересів та запитів, виявлення талановитих та обдарованих учнів, створення умов для саморозвитку та самореалізації (Базильчук: с.5), яку організовують вчителі та органи дитячого самоврядування. Позакласна робота з інформатики може бути реалізована в процесі організації та проведення різних видів позакласних заходів., серед яких можна виокремити: вечори інформатики, різноманітні вікторини, тематичні студії, конкурси, гуртки, тижні інформатики тощо (Рябчук).

Однією з сучасних технологій, яку можна впровадити в позакласну роботу з інформатики, є квест-технології. Схарактеризуємо основні види квестів. Замкнена кімната (анг. escape room), що складається з виконання низки завдань інтелектуального характеру, у замкненому штучно створеному просторі певної тематичної чи жанрової спрямова-